

Organų ėmimas persodinimui Kinijoje

2013 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl organų ėmimo persodinimui Kinijoje (2013/2981(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2006 m. rugsėjo 7 d.¹ ir 2013 m. kovo 14 d.² rezoliucijas dėl ES ir Kinijos santykių, 2012 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl Metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2011 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje³, 2010 m. gruodžio 16 d. rezoliuciją dėl 2009 m. metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių padėties pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje⁴ ir 2010 m. gegužės 19 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Organų donorystės ir transplantacijos 2009–2015 m. veiksmų planas: glaudesnis valstybių narių bendradarbiavimas“⁵,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 3 straipsnį „Teisė į asmens neliečiamybę“,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 21 d., 2012 m. gruodžio 6 d. ir 2013 m. gruodžio 2 d. Žmogaus teisių pakomitečio klausimus ir į atitinkamus buvusio Kanados valstybės sekretoriaus Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono šalių reikalams Davido Kilgouro ir žmogaus teisių teisininko Davido Mataso parodymus apie didelio masto organų ėmimą persodinimui, kuris vykdomas tam sutikimo nedavusiems dvasinio judėjimo „Falun Gong“ nariams Kinijoje nuo 2000 m.,
 - atsižvelgdamas į 1988 m. spalio 4 d. Kinijos ratifikuotą Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ir žeminantį elgesį arba baudimą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Kinijos Liaudies Respublika per metus atlieka daugiau nei 10 000 organų persodinimo operacijų, o 165 Kinijos organų persodinimo centrai skelbia, kad tinkamus organus gali rasti per dvi–keturias savaites, nors šiuo metu Kinijoje nėra organizuotos ar veiksmingos viešos organų donorystės ar paskirstymo sistemos; kadangi organų persodinimo sistema Kinijoje neatitinka Pasaulio sveikatos organizacijos nustatytų reikalavimų dėl organų įsigijimo būdų skaidrumo ir atsekamumo ir kadangi Kinijos vyriausybė pasipriešino nepriklausomai sistemos priežiūrai; kadangi išankstinė etiškos organų donorystės sąlyga yra savanoriškas ir informacija pagrįstas sutikimas;
- B. kadangi dėl tradicinių įsitikinimų Kinijos Liaudies Respublikoje savanoriška organų donorystė praktikuojama itin retai; kadangi 1984 m. Kinija įgyvendino taisykles, kuriomis leidžiama paimti organus iš kalinių, kuriems įvykdyta mirties bausmė;

¹ OL C 305 E, 2006 12 14, p. 219.

² Priimti tekstai, P7_TA(2013)0097.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0503.

⁴ OL C 169 E, 2012 6 15, p. 81.

⁵ OL C 161 E, 2011 5 31, p. 65.

- C. kadangi Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybė nepateikė pakankamai informacijos apie perteklinių organų šaltinius, kurios prašė buvęs Jungtinių Tautų specialusis pranešėjas kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško arba žeminančio elgesio ar bausmių klausimais Manfred Nowak ir Kanados mokslininkai tyrėjai žmogaus teisių advokatas David Matas ir buvęs Kanados valstybės sekretorius Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono šalių reikalams David Kilgour;
- D. kadangi Kinijos organų donorystės komiteto direktorius ir buvęs sveikatos viceministras Huang Jiefu 2010 m. Madride vykusioje konferencijoje dėl organų donorystės ir persodinimo teigė, kad daugiau nei 90 proc. iš mirusių donorų paimtų persodinimui skirtų organų paimta iš Kinijoje mirties bausmė nuteistų kalinių ir kad iki 2014 m. vidurio iš visų ligoninių, kurioms suteikta licencija vykdyti organų persodinimo operacijas, bus reikalaujama nebenaudoti organų, paimtų iš kalinių, kuriems įvykdyta mirties bausmė, ir naudoti tik tuos organus, kurie buvo savanoriškai padovanoti ir skirti taikant besiformuojančią nacionalinę sistemą;
- E. kadangi Kinijos Liaudies Respublika paskelbė savo ketinimą iki 2015 m. palaipsniui panaikinti organų ėmimą iš kalinių, kuriems įvykdyta mirties bausmė, taip pat pradėti taikyti kompiuterizuotą organų skyrimo sistemą, pavadintą Kinijos organų persodinimo reagavimo sistema, ir taip paprieštaravo savo įsipareigojimui, kad iki 2014 m. vidurio iš visų ligoninių, kurioms suteikta licencija vykdyti organų persodinimo operacijas, bus reikalaujama nebenaudoti organų, paimtų iš kalinių, kuriems įvykdyta mirties bausmė;
- F. kadangi 1999 m. liepos mėn. Kinijos komunistų partija, siekdama panaikinti Falun Gong dvasinę praktiką, pradėjo intensyvų nacionalinį persekiojimą, kurio metu buvo suimti ir areštuoti šimtai tūkstančių dvasinio judėjimo „Falun Gong“ narių; kadangi esama pranešimų, kad iš uigūrų ir tibetiečių kalinių taip pat buvo prievarta paimti organai;
- G. kadangi Jungtinių Tautų specialusis pranešėjas kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško arba žeminančio elgesio ar bausmių klausimais išreiškė susirūpinimą dėl įtarimų dėl organų paėmimo iš kalinių ir paragino Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybę padidinti organų persodinimo sistemos atskaitingumą ir skaidrumą ir nubausti už piktnaudžiavimą atsakingus asmenis; kadangi religinių ar politinių kalinių žudymas tam, kad jų organai būtų parduoti persodinimui, yra baisus ir netoleruotinas pagrindinės teisės į gyvybę pažeidimas;
- H. kadangi 2013 m. lapkričio 12 d. JT Generalinė Asamblėja išrinko Kiniją į JT Žmogaus teisių tarybą trejų metų laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 1 d.;
1. išreiškia didelį susirūpinimą dėl Kinijos Liaudies Respublikoje nuolat pasikartojančių ir patikimų pranešimų apie nuolatinę, valstybės sankcionuotą organų ėmimą persodinimui iš tam sutikimo nedavusių sąžinės kalinių, įskaitant didelį skaičių dvasinio judėjimo „Falun Gong“ narių, įkalintų dėl savo religinių įsitikinimų, taip pat kitų religinių ir etninių mažumų grupių narius;
 2. pabrėžia, kad nepriimtina organų ėmimą iš kalinių, kuriems įvykdyta mirties bausmė, laipsniškai panaikinti tik iki 2015 m.; ragina Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybę nedelsiant nutraukti organų ėmimo iš sąžinės kalinių ir religinių ir etninių mažumų grupių narių praktiką;

3. ragina ES ir valstybes nares iškelti organų ėmimo persodinimui Kinijoje klausimą; rekomenduoja, kad Sąjunga ir valstybės narės viešai pasmerktų piktnaudžiavimą organų persodinimu Kinijoje ir informuotų apie tai į Kiniją keliaujančius savo piliečius; ragina, kad ES atliktų išsamų ir skaidrų organų persodinimo atvejų Kinijoje tyrimą ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn tuos asmenis, kurie dalyvavo tokioje neetiškoje veikloje;
4. ragina Kinijos valdžios institucijas išsamiai atsakyti į JT specialiojo pranešėjo kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško arba žeminančio elgesio ar bausmių klausimais ir JT specialiojo pranešėjo religijos ir tikėjimo laisvės klausimais prašymus, kad Kinijos vyriausybė pateiktų informacijos apie papildomų organų šaltinius, nes padidėjo organų persodinimo operacijų skaičius, ir leisti jiems atlikti tyrimą dėl organų persodinimo praktikos Kinijoje;
5. ragina nedelsiant paleisti visus sąžinės kalinius Kinijoje, įskaitant dvasinio judėjimo „Falun Gong“ narius;
6. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybai, Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybei ir Kinijos nacionaliniam liaudies kongresui.